

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА

Ч. 147.

Варшава, п'ятниця 28 жовтня 1921 року.

Ч. 147.

28 жовтня 1921 р.

Польське суспільство й право азилу.

В свій час ми зазначили на цих сторінках той скандал, який здійснився в польській кофеді Союзу Інтернаціоналу фракції П.П.С. з приводу звинувачення за межі Польщі, згідно з вимогами п. Каракача, 14-ти українських і російських політичних діячів. Самі ж П.П.С., які підняли справу, вважали потім резолюцію, а кофеді її прийняла, що лише в майбутньому не слід порушувати право азилу, а те, що вже зроблено, мусить так і залишитися, себ-то — кого п. Дембський з більшовицькими поглядом вининути з Польщі, ті повинні покинути Республіку. В нагороду за це Польща мала одержати від союзу в 10 мільйонів рублів золотом та інші багатства.

Але через кілька днів справа набрала цілком несподіваного обороту. У той час, як українці, не завваживши жодного протесту з приводу порушення польським урядом права азилу, ринувши в бік Польщі, частину росіян, призначених на вигнання, заклали, що почути права, кофеді й мовчаві не дозволяють їм скоритися ганебному наказу. Вони ринувши в бік Польщі, поки їх не вининути силою.

Таким чином, дипломатично-парламентський скандал не тільки не зник, а ще більше загострився. В такій справі на нього звернули увагу окремими своїми організаціями — Ліга оборони прав людини й громадянина та Польсько-російське товариство. Вийшло це трішки запізно, але ліше пізно, ніж ніколи, і вступ обох названих товариств до захист елементарних прав людини в цивільнової країні можна лише вітати. Треба до того ж зазначити, що тут перед нами не тільки захист окремих осіб, не тільки захист певної кількості людей, — перед нами захист національного інтересу, який полягає в тому, щоб зосереджуватися в слові

честь. Коли людина, що втратила честь, відбуває з життявого громадського обороту і зостається в атмосфері загального призириства, то держава, що за жменю золота може відмовитися від своїх суверенних прав і віддати на поталу своїх вчорашніх друзів і союзників, сама собі підписує страшний вирок. Цяком слушно зазначила одна з краківських газет з цього приводу, що держава, яка з яких би не було міркувань, дозволяє порушити свої суверенні права, свою верховну гідність, провадить себе в протру.

Ми не знаємо, чи вистарчить в Ліги оборони прав людини й громадянина та в Польсько-російського товариства енергії й інтенту, щоб розгорнути широкую акцію протесту проти тих, хто став навколони перед більшовицькими та англійськими бодото вищі інтереси держави й права дружніх, а позчасти й союзних чужинців. Ми не знаємо, чи доб'ється організоване суспільство поставленої перед собою мети; але здається нам, що наш уряд — уряд У.М.Р. — і ті наші громадяне, на яких алав ганебний вирок більшовицьких і польських діячів, мусять зробити зараз певні заходи в ситуації і твердо зазначити, як ставитися вони до порушення їхнього права та до тих осіб, які піддали на їх захист, хоча й в величезній величині, польські суспільні організації.

Шанс, на який вступила група росіян, що відмовилася пожертвувати своїм правом і честью, ми вважаємо цілком слушним. Ємра всіхних уступок, а ми, українці, на жаль, ту міру не завжди відчували й не завжди її притримувалися. Завдяки цьому ми досить часто вступали в ситуації, в яких нам уступок не роблять, з нами переставляють рахуватися, нас трактують, як чужі в країні, а не як своїх. Завдяки цьому ми досить часто вступали в ситуації, в яких нам уступок не роблять, з нами переставляють рахуватися, нас трактують, як чужі в країні, а не як своїх.

Поразка більшовиків

З приводу Миланського Конгресу Італійської Соціалістичної Партії.

Додаток вам уже, без сумніву, приніс цікаві вислідки Миланського конгресу Італійської Соціалістичної Партії, — вислідки такі несподівано несприятелі для комуністичних імперіалістів:

Резолюція Сераті — 47628 голос.
Тураті — 39718
Ладзарі — 3765

І все ж в постворію тут ці відомі вже нашим читачам цифри, і хоча навіть про них дещо поговорити. Бо за тими чужоземними йменнями, за тими сухими числами стоять цікаві символи.

Сераті... Давній призначений лідер Італійської Соціалістичної Партії, головний редактор і директор офіційного Партії — "Авансі" ("Вперед!"), бувши член Виконавчого Комітету III-го Інтернаціоналу, вигнаний звідтам за несподівану опозицію диктаторським замашкам його російських товаришів. І з того часу — жадливі при мара, що денно й нічно турбує вже і так засмучений своїми колушніми кандидатами на червоному Наполеоні.

Тураті... Один з головних законоположників Партії, П. Моїсей, що сорок років водив по італійській буржуазній пустелі своїх вірних слів, повчачим їх марксистським вічним законам, слідкуючим з побожним чуттям могутній зріст їхньої сили і кількості.

А добу — жертва нападів з Москви — з похитливою старою коду.

Ладзарі... Старий італійський революціонер, сентиментальний і неглибокий, котрого вислала була Партія боронити її позиції перед III Інтернаціоналом в Москві, і котрий, залучений ізасоромленою "славиною вождями" пролетарського руху, здав їх там, навіть майже не боронячи.

Конгрес проходив під знаком росход чи сльоту партії? Московські більшовицькі поставили, як умову аше що пов перебування Італійської Соціалістичної Партії в III-му Інтернаціоналу, виключення правих — Тураті, Модільяні, Тресес з партії і покавання Сераті та іже з ним.

І для досягнення цієї мети, більшовицькі нічого не пошкодували, — ні грошей, ні моральних впливів. Навіть змобілізували стару Кляру Ценкін, котра, одержавши наказ добитися росходу будь-якого цілого, — в довгий промові в неменш довгих і частих розмовах переконувала тих, хто вже не міг бути переконаним, в святості і неогришимости московських пророків.

Мав прибути Луначерський, — та італійський уряд відмовив йому в візі, не бажаючи наражати його життя (офіційна мотивовка) на небезпеку перебування в кра-

їні фашистів. Змінив його прибув поляк Валасякий, котрий провів — говорив з гордістю комуністи — 12 літ на каторзі в Сибіру, і котрий — відповідаючи їм іронічно супротивники, на каторзі вистудіював так добре ситуацію і відносини в Італії, що звався до Миланського арбітра між італійцями!

І зрештою — комуністичний провал. За вимогою Москви з 84000 голосів представників на конгресі членів партії (всього партія нараховує тепер трохи більше від 100000) за вимогою Москви — за резолюцією Ладзарі було подано лише 3765 голосів!

Прикиньмося Тураті зібраних колу 20000 голосів, і сам Тураті був об'єктом загальної острації. Пройшли часи, коли над старим іронічно пошанованим "Зістарився, зістарився, не поспіва за віком!" — вертаються часи комуністичного пошановання й уваги.

Правда, сервізанти, максималісти, рішучі вороги спробітництва з буржуазними партіями, і приколоники теорії III-го Інтернаціоналу ще мають більшість, — і можливо ще довго її матимуть, —

ЩОДЕННА
непартійна демократична газета.
Виходить у Варшаві
під провідним керівництвом
Олександра Саліковського,
при участі видатних українських
літературних сил.

Особистий прийом в редакційних справах від 11 до 12 год. ранку.

Дрібні рукописи не повертаються.

Ціна окремого примірника 15 марок.

ПЕРЕДПЛАТА
П.П.С. На місяць 300 марок, полт.
Для інших партійних, народних урядів,
інтернаціональних організацій та осіб
в Великій Україні — 150 марок.
За кордоном в Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. фр., Італії
10 лір, Швейцарії 10 швейцарських франків,
25 марок Чехословаччини, 25 марок
Румунії 25 марок Австрії 500 марок.
Знаки адреси — 75 марок.
ШМА ОГОЛОШЕНЬ
За рядок п'ятих перша сторінка 50 марок,
потім сторінка 25 марок.
Адреса редакції та контори
Варшава, Новий Світ, 23 (Warszawa, Nowy
Świat, 23). Телефон редакції 929-00

Політичні ліберали про українське питання

Політична боротьба між правителівською партією Генерала Авереску (Народна партія) і партією Браніу (Ліберальна партія) дійшла до такої межі, що всі більш гострі й екстремні висловлювання.

До цього часу, ці боротьба перетворилася переважно на територіальну боротьбу, але тепер вона перенеслася в політичній сфері, перетворившись на територіальну боротьбу між двома партіями.

З цієї метою ліберальна партія майже у всіх визначних вісниках і журналістичних органах преси, які борються за спрессковані, піймаються на бачення актуальні й пекучі питання української політичної актуальності.

Так, наприклад, в Бессарабії ліберали гостро і рішучо виступили проти сучасної політики генерала Авереску, який, вірний в мир з більшовицькими, провадить мірну політику як до зрештени російської справи взагалі, так і до української зокрема.

Нині ми маємо низку виступів з новою бессарабською газетою лібералів "Гласу Бессарабії", які безкомпромісно та жорстоко висловлюються українській справі.

В числі третього згадана газета пише:

"Тези політичного, що між Німеччиною та Англією прийнято до порозуміння в справі визнання незалежної України."

Не вважаючи на те, що існування національної Української держави було б в наших інтересах, всіма нами проваджується у нас політика провадіння, яку підтримує в Києві-Москві.

Істотна міграція в місті Великої Румунії, а головним чином в Бессарабії, перешкоджає агітаційно-революційній політичній діяльності українського народу, а головним чином дозволу привертати до України Берлін та Прага, в той час, коли наші українці не мають навіть "жоріа".

В статті "Україна", надрукованій в четвертому числі цієї ж газети, читаємо:

але загальний настрій конгресу, окремі промови, резолюції і оцінки представників правих закладно доскрамо підкреслюють моральну перемогу Туратієвців, і значить одмову від Москви і її методів.

І тим, що представники III-го Інтернаціоналу, корючись розуміється наказам з Москви, зайняли гостро непримиримі позицію і знову відчитали "анафему" цілій Італійській Соціалістичній Партії, окрім 3765 "лірних", — пріра межі Сераті і Леніним, ще більше поширилася.

І в силу льогичного ходу подій мусить все поширитися й поширитися. А це визначає втрату для московських більшовицьких країни, що колись для них була найбільш сприятливою.

Іде реакція. Московська "права" виступає все більше на світове денне, і від її вигляду розбігаються найбільш в неї колись заколами.

В нас добрий!
Не-Римнянини.

Рим, 18.10.21.

в поліні 41-ої, 51-ої і 45-ої літних днів від англо-американської Балти й кишту в район повстанців.

Завдяки, що сьогодні повстанчі групи на Україні виступають організовано й створюють під одним командувачем.

В п'ятому числі газета "Гласу Бессарабії" повідомляє:

"Повстання на Україні по-нові розростається. По всьому, згідно з новими повідомленнями, згідно українці атакують більшовицькі заводи ніг і пидати, залізничні станції, особливо район Київ, де працює багато агентів Петлюри, в еренні військових боїв.

Мабуть так не було, але більшовицькі контори димі вірають все більший терен на Україні."

В шостому числі газета подає:

"Більшовицькі, галаючи, що вони заблаговісти від відродження повстання на Україні, позаяк знову повстали наші діти, то бажають знову повстати, про якого одностайно писали в газеті, що ми оперували в Польщі, то знов протестують й загрожує проти цієї концентрації військ, яку ми побито провадили на їх колуш."

Мета цього вислу переконати Захід в адекватності наших намірів і підняти військовий дух серед свого війська, яке страшенно пригнічене. Але ми вже призначили до цих загра?"

Отже знову настає рішуча хвиля. Український народ знову повстає проти своїх гнобителів і знову рятують Європу від небезпечки червоного гунда. Сучасна негідна допомога Україні остаточно доба більшовицьким.

Не використати цю нагоду буде злочинком проти спокою і людськості.

Дмитро Геродот.
Журнал 14-X 21 р.

Політичні вісти

Італійська конференція.
ЛОНДОН, 26.X. (ПАТ). Лорд Кантер сповідає, що ірландська конференція може бути припинена тільки тоді, як що одна зі сторін визнає, що дальше провадити її неможливо.

Ліді в Угорщині.
Дозволяючи Каролю перед судом.
БУДАПЕШТ, 26.X. (ПАТ). Андраші, Раковський і Грач перевезені під охороною до Будапешту, де мусять стати перед судом.

Союзники й Народ.
ЛОНДОН, 26.X. (ПАТ). Союзники вимагають від угорського уряду видання їм урядовим шляхом б. короля Кароля. Вони обстоюють на тому, щоб Кароля відібрали формально.

Союзники й Болгарія.
ГРАЦ, 26.X. (ПАТ). "Газета" повідомляє, що представники Англії й Франції звернулися до болгарського уряду, щоб він залишив свої інтереси, з огляду на словийний перебіг першвороту Кароля.

Про місце злізання Кароля.
ЛОНДОН, 26.X. (ПАТ). По відомостям "Daily Mail", офіційні кола вважають необхідним видання Кароля поза межі Європи. Навіщо це означає Каліфорнійські, Майорку або острів Вознесіння, яко можливе місце інтерювання б. австрійського імператора. По біломостям, які виходять з англійських джерел, Італія пропонує, яко місце інтерювання б. короля, один з островів Середземного моря.

Преде інтернаціоналі Кароля.
БУДАПЕШТ, 26.X. (ПАТ). Б. король Кароль і королева Зита вивезені до Тішан до монастиря Бенедиктинців.
Не будуть вститися.
БУДАПЕШТ, 26.10. (ПАТ). Президент міністрів гр. Бетанн в розмові з представниками преси зазначив, що діяти першвороту стануть перед злочинним судом. Угорський уряд далекій від якогось почсти на своїх політичних ворогах, але буде домогатися, щоб однопіальність винуватців була підтвержена легальним шляхом.

